

Velomaršruts "Kalni un lejas"

ROPAŽU
NOVADS

~ 34 km

Krodziņš "Vēja Līgзда"

Vidējs

Kafejnīca "Pie Jāņa"

Velosipēdu noma iespējama Atpūtas kompleksā "Sauleskalns"

Apļveida maršruts.
Izzini Ropažu novada dienvidaustrumu kalnus un lejas.
Palūkojies uz koku galotnēm no 33 m augstuma un iepazīsti dabas un kultūras mantojuma vērtības.

1 Bibliotēka

Nams uzcelts 1928. gadā par Ropažu iedzīvotāju saziēdoto naudu mazpulku un aizsargu vajadzībām, arī pašiem piedaloties būvniecībā. Aizsargi aktīvi piedalījās Ropažu kultūras dzīves veidošanā un procesos.

Namā notikuši mazpulku un aizsargu pasākumi, telpās bijusi arī bibliotēka ar 1000 grāmatām. Ēkas ārējais krāsojums bija mazpulku kustības karoga krāsās - zaļš ar baltu. Padomju laikā ēkā atradās sakaru nodaļa un Valsts darba krājīkase, otrās Latvijas brīvvalsts laikā - pasta nodaļa, ko vēlākajos gados pārcēla uz citām telpām. 2016. gadā, Ropažu vidusskolas renovācijas laikā, bibliotēkas telpas tika izremontētas un uz laiku izmantotas vidusskolas vajadzībām. Pēc tam ēku nodeva bibliotēkai.

2 Kangaru stacija

Kangaru stacija atklāta 1935. gada 26. novembrī Rīgas-Ērgļu dzelzceļa līnijā. Stācijas divstāvu mūra ēka pēc arhitekta Voldemāra Ozoliņa projekta uzcelta 1937. gada novembrī. Pirmajā stāvā bija uzgaidāmā telpa pasažieriem, darba telpas stacijas personālam un bufete. Līdzās dežūrtelpai tika piebūvēta bagāžas noliktava. 2002. gadā Kangaru staciju slēdz un kopš 2007. gada vilciens dzelzceļa līnijā nekurš. 2009. gada jūnijā tika pieņemts lēmums dzelzceļa līniju demontēt. Stācijas ēka pašlaik ir vietējās nozīmes kultūras piemineklis.

3 Lielkangarmuižas drupas

17. gs. tā saukta par Tupiņmuižu. 19. gs. otrajā pusē uzcelta Kangaru muiža. Viens no pēdējiem muižas kungiem ir bijis grāfs fon Lansdorfs. Kangaru muižas kungu māja nojaukta 20. gs. otrajā pusē. Saglabājušās tikai muižas saimniecības ēkas un drupas.

4 Vāverkrogs

17. gs. Kangaru kalnu Rīgas pusē tika uzbūvēti Kangaru (vēlāk to sauca - Vāveres) krogs un Suntažu pusē Koderes krogs. Vāverkrogs sākotnēji ir bijis celts no koka, bet 19. gs. otrajā pusē uzcelta mūra ēka. 1905. gadā revolūcijas laikā Vāverkrogā bijusi galveno revolucionāru mītiņa vieta. Nostāsti liecina par Vāveres krogu kā par laupītājkrogu. Iespējams, ka laupīšanas tradīcijas Kangaros aizsākušās Poļu - zviedru karā (1600-1629) un zviedru valdīšanas laikā. Nostāsti vēsta, ka 20. gs. 20. gados Kangaru kalnos bieži bijuši sastopami laupīšanas, arī slavenais laupītājs Kaupēns (Ansis Alberts Kaupēns (1895-1927). Laupīšanas Kangaru kalnos ik pa brīdī notikušas līdz pat II Pasaules karam.

5 Dabas liegums "Lielie Kangari"

Dabas liegums "Lielie Kangari", kā arī tam piegulošās platības - Kangaru ezers un Lielkangaru purvs atrodas Baltijā lielākās osu grēdas pakājē. Teritorijā atrodas 33 m augsts skatu tornis un platforma ainavas vērošanai. Dabas liegumā ir izveidota pastaigu taka nepilnu 2 km garumā ar informatīviem stendiem par sastopamām, īpaši aizsargājamām, retām sugām un kultūrvēsturisko ainavu. Tākas sākumā ir izveidots veselības maršruts, kurā iekļautie vingrojumi ir piemēroti katrai vecuma grupai.

Dabas lieguma statuss tika piešķirts 1957. gadā, tam aizvien paplašinoties un pievienojot jaunas teritorijas. Kopš 2005. gada teritorija iekļauta Eiropas mēroga īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā - NATURA 2000.

6 Dutku liepa

Dižkoks - Dutku liepas apkārtmērs 2017.gadā ir ~ 4,40 m.

7 Jaunvirgzdiņu dižozols

Dižkoks - Jaunvirgzdiņu dižozola apkārtmērs ir 5,83 m, augstums 25 m. Ir iekļauts ar likumu aizsargājamo valsts nozīmes dižkoku sarakstā.

8 Ropažu evaņģēliski luteriskā baznīca

1775. gadā par Ropažu muižas īpašnieka Johana Kristofa fon Kampenhauzena (1716 - 1782) līdzekļiem Ropažos no koka tika uzcelta baznīca. Tā atradās tagadējās baznīcas vietā ar ieeju rietumu virzienā. Vēlāk - 1893. gadā, muižas īpašniekiem mainoties, Džeimsa Georga Leonharda fon Volfa valdīšanas laikā uzcelta neogotikas stila mūra baznīca. Otrā Pasaules kara laikā, 1944. gadā, vācu armijai atkāpjoties, tika uzspridzināts baznīcas tornis, lai likvidētu novērošanas punktu uzbrūkošajai Padomju armijai. Baznīcas telpa palika neskartā un dievkalpojumi tajā notika līdz pat 1954. gada Lieldienām, kad dievnamu draudzei atņēma padomju okupācijas vara. Kopš 1997. gada, kad atjaunojās draudzes dievkalpojumi baznīcas drupās, joprojām turpinās pakāpeniski baznīcas atjaunošanas darbi.

9 Ropažu centra ēkas

Bijušā Ropažu kroga **stadula** - šobrīd veikals "Liepavoti". Ropažu kroga ēka centrā celta 18. gs., tad pat, kad tika uzcelta jaunā baznīca. 19. gs. uzcelta mūra ēka. Kroga ēkas galā 20. gs. sākumā piebūvēja „Krustiņu” māju ar aptieku. 1999. gadā ēkas daļa nodega, saglabājās tikai kroga stadulas daļa, kurā pašlaik ir veikals "Liepavoti".

Uradņiks - šobrīd krodziņš "Vēja līgзда".

Ēka būvēta 19. gs. beigās Cariskās Krievijas laikā „uradņika” (mūsdienās - policista) vajadzībām. Ēkas bijusi viena dzīvojamā un otra pieņemamā telpa. Pirmās Latvijas laikā ēka kalpojusi kā aizsargu un policijas iecirknis. Padomju laikā celtajā piebūvē bijusi aresta telpa. 80.-to gadu sākumā tajā iekārtots kiosks, kurā pārdeva kolhoza "Ropaži" ražojumus. No 1997. gada tajā ir kafejnīca „Vēja Līgзда”.

Rūpniecības preču veikals - šobrīd kafejnīca "Pie Jāņa".

Māja būvēta 20. gs. 70. gados pēc tipiska padomju laika projekta kā rūpniecības preču veikals. Ciemata centrā pie ēkas uzņemti kadri no filmas „Dāvana vientuļai sievietei”.

